

Odbor za promet i turizam

2023/0264(BUD)

20.9.2023

MIŠLJENJE

Odbora za promet i turizam

upućeno Odboru za proračune

o općem proračunu Europske unije za finansijsku godinu 2024. – svi dijelovi
2023/0264(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Ciarán Cuffe

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za promet i turizam poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da je prometni sektor ključan za gospodarski i socijalni razvoj i koheziju Unije te za osiguravanje mobilnosti, dostupnosti i povezanosti svih stanovnika i svih regija, s posebnim naglaskom na perifernim, ruralnim, otočnim i najudaljenijim regijama te drugim područjima u nepovoljnem položaju koji ovise o zračnim i pomorskim vezama;
- B. budući da promet mora znatno doprinijeti naporima za postizanje klimatske neutralnosti u cijeloj Uniji do 2050. i smanjiti vanjske troškove povezane s prometom, uključujući onečišćenje zraka i onečišćenje bukom; budući da su za postizanje te sustavne promjene potrebni odgovarajući poticaji za sve vrste prijevoza kako bi se tranzicija potaknula na tehnološki neutralan način;
- C. budući da će zračni i vodni promet u narednim desetljećima imati veće izazove u pogledu dekarbonizacije; budući da su zbog trenutačnog nedostatka tehnologija s nultom stopom emisija koje su spremne za tržište te zbog dugog razvoja i životnog ciklusa zrakoplova i plovila ključna potrebna ulaganja u opremu i infrastrukturu za opskrbu gorivom, uzimajući pritom u obzir međunarodno tržišno natjecanje u tim sektorima;
- D. budući da bi se mobilnost u Europi trebala temeljiti na cjenovno pristupačnom, pametnom, učinkovitom i međusobno povezanom multimodalnom prometnom sustavu za putnike i teret te poboljšati cjenovno pristupačnom željezničkom mrežom i infrastrukturom velikih brzina; u tom pogledu podsjeća na Strategiju za održivu i pametnu mobilnost;
- E. budući da je promet ključan za pravednu, digitalnu i zelenu tranziciju te kako bi se izbjeglo da nitko ne bude zapostavljen; budući da je ključno osigurati da promet bude dostupan i cjenovno pristupačan svim europskim građanima te da njihova mobilnost kao ključno sredstvo za njihov gospodarski i društveni život nije ograničena; budući da su dijelovi prometnog sektora suočeni s manjkom radne snage i da je u nekim slučajevima potrebno poboljšati radne i sigurnosne uvjete;
- F. budući da će digitalizacija postati neizostavan pokretač modernizacije cijelog sustava, što će ga učiniti neometanim, učinkovitim i sigurnijim; budući da EU također treba iskoristiti digitalizaciju kako bi dodatno povećao razinu sigurnosti, zaštite, pouzdanosti i udobnosti, čime bi se zadržao vodeći položaj EU-a u proizvodnji i uslugama prometne opreme te poboljšala naša globalna konkurentnost s pomoću učinkovitih i otpornih logističkih lanaca;
- G. budući da prometni sektor doprinosi BDP-u EU-a s oko 5 % i zapošljava više od 10 milijuna ljudi u Europi; budući da je prometni sustav ključan za poduzeća i globalne lance opskrbe u EU-u;
- H. budući da prometni i turistički sektor predstavljaju važan dio gospodarstva EU-a u pogledu BDP-a i zapošljavanja; budući da su prometni i turistički sektor i poduzeća u tim sektorima među najteže pogodenima krizom uzrokovanim bolesću COVID-19 i

nezakonitom i neopravdanom ruskom ratnom agresijom protiv Ukrajine; budući da ti sektori i poduzeća u tom sektoru zahtijevaju koordinirani odgovor na razini EU-a, uz potporu odgovarajućih proračunskih sredstava;

- I. budući da su u trenutačnom gospodarskom kontekstu obilježenom slabim gospodarskim rastom, nezapamćeno visokim razinama inflacije i povećanjem kamatnih stopa, ulaganja u prometnu infrastrukturu postala znatno skuplja;
- J. budući da se promet i dalje suočava sa širokim rasponom finansijskih izazova diljem EU-a među kojima su: nedovoljna ulaganja, nedostatak odgovarajućih finansijskih rješenja, starenje infrastrukture, nedovoljno razvijeni i netransparentni pregled prometnih projekata, stalni rast gradskog stanovništva te regulatorne i administrativne prepreke;
- K. budući da prometni sektor Unije mora postati neovisan o ruskim fosilnim izvorima energije i izbjegavati svaku buduću ovisnost o pojedinim zemljama ili svjetskim regijama u pogledu opskrbe kritičnom energijom, gorivima ili sirovinama, među ostalim kada je riječ o proizvodnji baterija za uporabu u baterijskim električnim vozilima i rješenjima za skladištenje energije;
- L. budući da Komisija dodatno integrira Moldovu i Ukrajinu u jedinstveno tržište EU-a putem Instrumenta za povezivanje Europe za financiranje infrastrukture; budući da će se tim sporazumom moldavskim i ukrajinskim nositeljima projekata omogućiti da se prijave za finansijska sredstva EU-a za projekte od zajedničkog interesa u prometnom, energetskom i digitalnom području, čime će se poboljšati povezanost te zemlje sa susjedima EU-a te promicati rast, zapošljavanje i konkurentnost;
- M. budući da ruska ratna agresija na Ukrajinu naglašava činjenicu da se prometna mreža EU-a ne može promatrati izolirano; budući da su promet i koridori solidarnosti između EU-a i Ukrajine osobito postali spasonosni za ukrajinsko gospodarstvo te da su trenutačno jedina mogućnost da Ukrajina izvozi svoje nepoljoprivredne proizvode u ostatak svijeta i uvozi ono što joj je potrebno, kao što su gorivo i humanitarna pomoć;
- N. budući da je turizam ključna gospodarska aktivnost Unije i da doprinosi rastu mnogih drugih sektora s više od 10 % BDP-a EU-a; budući da turizam zapošljava više od 11 % radne snage i ima važnu ulogu u promicanju zapošljavanja i socijalne dobrobiti, posebno u regijama EU-a koje ovise o turizmu;
- O. budući da je iz nacrta proračuna Unije za 2024. vidljivo da aktualni višegodišnji finansijski okvir ne može zadovoljiti potrebe Unije, da nema dovoljno fleksibilnosti za suočavanje s neočekivanim kretanjima, da nije sposoban na odgovarajući način financirati sve svoje sljedeće prioritete, posebno prometni, turistički i turistički sektor te da ne može kompenzirati visoke razine inflacije i nepovoljne uvjete financiranja; budući da se ovim mišljenjem nastoji utvrditi niz prioriteta u skladu s ograničenim manevarskim prostorom za financiranje iz proračuna Unije za 2024.;
- 1. poziva Komisiju i države članice da osiguraju potrebno dugoročno financiranje prometnih projekata Unije kojima se osiguravaju mobilnosti i međusobna povezanost, učinkovitost i cjenovna pristupačnost prijevoza građana i robe te da ubrzaju zelenu i digitalnu tranziciju; čvrsto vjeruje da revizija višegodišnjeg finansijskog okvira mora biti dovoljno ambiciozna kako nedostatna proračunska sredstva i inflacija ne bi ugrozili dugoročne

ciljeve prometne politike i nove prioritete Unije; duboko žali zbog toga što se to ne odražava u Komunikaciji Komisije o reviziji VFO-a;

2. podsjeća da je prekogranična infrastruktura okosnica jedinstvenog tržišta koja omogućuje da se roba, usluge, poduzeća i građani slobodno kreću preko granica; ponavlja ključnu ulogu Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) za pravodobno dovršenje transeuropske mreže za potporu u okviru traka solidarnosti, kao i za postizanje snažnije povezanosti s našim strateškim partnerima u zemljama koje nisu članice EU-a; duboko žali zbog toga što su se proračunske obveze za promet Instrumenta za povezivanje Europe za 2024. smanjile u odnosu na 2023.; žali zbog preraspodjele sredstava Instrumenta za povezivanje Europe u područja kao što su Akt o čipovima i izvršni proračun Komisije za komunikaciju; naglašava da svaka nova europska politika mora uključivati novi dodijeljeni proračun, a ne preraspoređivanje sredstava u okviru trenutačnog VFO-a; napominje da velik broj zahtjeva za financiranje u okviru Instrumenta za povezivanje Europe i iscrpljenost dodijeljenih sredstava opravdavaju pojačano financiranje Instrumenta za povezivanje Europe kako bi se izbjegao deficit; stoga potiče znatno i brzo povećanje omotnice Instrumenta za povezivanje Europe kako bi se ispunili svi postojeći i novi politički ciljevi;
3. kritizira nedostatak povećanja doprinosa iz Instrumenta za povezivanje Europe (promet) za obveze u pogledu vojne mobilnosti s obzirom na rusku ratnu agresiju na Ukrajinu; smatra da je potrebno dodatno ojačati omotnicu kako bi se ojačala sigurnost Unije i povećala vojna mobilnost EU-a, posebno na graničnim prijelazima s Ukrajinom i Moldovom; traži od Komisije i država članica da dodatno istraže i predstave rješenja za povećanje proračunske linije za vojnu mobilnost;
4. pozdravlja povećanje sredstava Kohezijskog fonda koja će se 2024. dodijeliti Instrumentu za povezivanje Europe za promet, ali napominje da inflacijski pritisci poništavaju to malo povećanje te stoga traži dodatno povećanje;
5. pozdravlja povećanje u klasteru „Klima, energija i mobilnost” u okviru programa Obzor Europa, ali smatra da su potrebna daljnja povećanja; žali zbog smanjenja proračuna Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo; podsjeća da je važno osigurati da industrijski savezi i zajednička poduzeća budu na razini svoje odgovornosti i da imaju dovoljno finansijskih sredstava;
6. naglašava da zakonodavni instrumenti usvojeni za razvoj i uvođenje održivih goriva u sektoru zrakoplovstva i pomorstva nisu popraćeni odgovarajućom finansijskom potporom te u tom pogledu žali zbog smanjenog proračuna Zajedničkog poduzeća za čisto zrakoplovstvo;
7. podsjeća da su u Strategiji za održivu i pametnu mobilnost utvrđeni ciljevi modalnog prelaska na željeznicu i naglašava da je važno da se to odrazi u proračunu; također ističe da je potrebno dati prednost ulaganjima u održive, međusobno povezane, učinkovite, cjenovno pristupačne i pametne načine prijevoza te u uvođenje infrastrukture za alternativna goriva diljem Unije;
8. pozdravlja povećanje proračunskih doprinosa prometnim agencijama Unije – Europskoj agenciji za pomorsku sigurnost (EMSA), Agenciji Europske unije za željeznice (ERA) i Agenciji Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA) – ali ponavlja da bi

financiranje tih agencija trebalo biti u skladu s njihovom razinom odgovornosti, poput novih zadaća kao što je potpora uvođenju održivih zrakoplovnih i brodskih goriva, i ciljevima prometne politike EU-a; napominje da bi trebalo povećati sredstva za ERA-u kako bi se uskladila sa sredstvima dodijeljenima EMSA-i i EASA-i, naročito za dovršetak i provedbu mreže TEN-T, posebno u pogledu prekogranične interoperabilnosti, poboljšanja sigurnosti, povećanja konkurentnosti i uvođenja ERTMS-a;

9. podsjeća da svako novo zakonodavstvo koje se primjenjuje na prometni sektor, kao što je europski zeleni plan, a posebno strategija za održivu i pametnu mobilnost, podrazumijeva dodatne odgovornosti prometnih agencija Unije; ponavlja da je odgovarajuće financiranje tih agencija puno potrebnije uzimajući u obzir njihov rad i doprinos dekarbonizaciji prometne industrije Unije;
10. traži od Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA) da nastavi ulagati napore izvan EU-a, posebno otvaranjem novih predstavništava u dosad djelomično pokrivenim regijama kao što su Afrika i regija Perzijskog zaljeva; pozdravlja dodatne napore koje je Agencija uložila u područje istraživanja i inovacija pridruživanjem programu Obzor Europa i sudjelovanjem u upravljanju zajedničkim poduzećima za čisto zrakoplovstvo i SESAR; potiče Agenciju da razvije odgovarajući Centar EU-a za razmjenu informacija za održiva goriva u zrakoplovstvu (SAF) i program EU-a za certifikaciju standarda za gorivo kako bi se promicala proizvodnja budućih izvora energije za sljedeću generaciju zrakoplova i postojeće flote u skladu s najvišom razinom zaštite okoliša;
11. žali zbog toga što ponovno ne postoji prijedlog o turizmu, unatoč dugotrajnim i redovitim pozivima Europskog parlamenta; nadalje, ponavlja svoj poziv na osnivanje europske agencije za turizam.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	19.9.2023	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	36 2 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	José Ramón Bauzá Díaz, Erik Bergkvist, Izaskun Bilbao Barandica, Paolo Borchia, Karolin Braunsberger-Reinhold, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Gheorghe Falcă, Carlo Fidanza, Isabel García Muñoz, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Peter Lundgren, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Jan-Christoph Oetjen, Rovana Plumb, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Massimiliano Salini, Achille Variati, Petar Vitanov, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Pär Holmgren, Ljudmila Novak, Jutta Paulus, Andreas Schieder, Annalisa Tardino	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Matteo Adinolfi, Pietro Fiocchi, Niclas Herbst, Ondřej Kovařík, Francisco José Millán Mon, Dennis Radtke, Christian Sagartz, Petri Sarvamaa, Eugen Tomac	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

36	+
ECR	Carlo Fidanza, Pietro Fiocchi, Roberts Žīle, Kosma Złotowski
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, Gheorghe Falca, Niclas Herbst, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Francisco José Millán Mon, Ljudmila Novak, Dennis Radtke, Christian Sagartz, Massimiliano Salini, Petri Sarvamaa, Eugen Tomac, Lucia Vuolo
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Elsi Katainen, Ondřej Kovařík, Jan-Christoph Oetjen, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet
S&D	Erik Bergkvist, Isabel García Muñoz, Rovana Plumb, Thomas Rudner, Andreas Schieder, Achille Variati, Petar Vitanov
Verts/ALE	Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Pär Holmgren, Jutta Paulus

2	-
ECR	Peter Lundgren
The Left	Kateřina Konečná

3	0
ID	Matteo Adinolfi, Paolo Borchia, Annalisa Tardino

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani